

"אוסף סיפורים תרב"

מתוך "ליקוטי שמואל"
מלקט ועורך ש. אייזיקוביץ
eisikovits1@gmail.com

הגיליון מופיע באתר 'לדעת' וכן ניתן לקבלו לאימייל מדי שבוע על ידי שליחת בקשה. eisikovits1@gmail.com,

058-4852-443

אודה לכם אם תעבירו את העלון לאנשיכם או כתובות של נציג עלון. אשמח לקבל הערות מחכימות ובל"נ אשתדל להתייחס אליהם. גם רשות להדפיס / לחלק / להעתיק / לשמור. - בשעת הצורך הרשות נתונה לאמור מהדברים שבעלון אף שלא בשם אומרם. אבל הבא להדפיס וידפיס בשם אומרם. יביא גאולה לעולם. כמו כן יש אפשרות לקבל כל עלון בכל שפה כמעט שתרצו בתרגום של ווארד .

החיבור הראשון הופיע במסגרת

'מפעל ליקוטי שמואל'

"זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו"

בשעה טובה ומוצלחת, בסייעתא דשמיא, רואה אור ספר חדש ומפעים

ליקוטי שמואל – חומש בראשית

לאחר שנים של עיון, איסוף, ליקוט ועריכה, יוצא לאור ספר ייחודי המאגד –סוף מעשה במחשבה תחילה את מיטב הקטעים, המאמרים, הסיפורים והמשלים שהופיעו בעלוני פרשת השבוע בשנים האחרונות. דברי חן ושכל טוב, שנבחרו בקפידה וערוכים בטוב טעם, כדי להחיות את הלב ולהאיר את השולחן

- מתוכן הפרקים: רעיונות מאירי עיניים לפרשיות השבוע • משלים מעוררי מחשבה • סיפורים נוגעים ללב • פנינים להעשרה ולהעברה בשולחן שבת

מתאים ללימוד אישי, למסירת דבר תורה ולשיחה משפחתית

ערוך ומוגש בעמל רב על ידי הרה"ג שמואל אייזיקוביץ שליט"א

כעת למכירה במחיר שווה לכל נפש –כרך ראשון על חומש בראשית

להזמנה:

<https://dash.bookpod.co.il/product/2231>

הבדיקה שלא נעשתה

להלן סיפור מופלא המעובד מתוך העלון 'בטחוני בבורא עולם'. יש בו כדי ללמד אותנו כי כאשר האדם בוטח רק בבורא עולם, אזי זוכה לראות ניסים מעבר לגדר הטבע.

הרב דניאל דעי סיפר: גרנו בביתר בדירה קטנה ברח' אור החיים. המשפחה גדלה ב"ה. נוצר צורך דחוף לעבור לדירה גדולה יותר. אחרי חיפושים רבים מצאנו דירה המתאימה לצרכים שלנו ברחוב 'פחד יצחק'. מכרתי את הדירה הישנה בסכום של מיליון ושלוש מאות אלף ש"ח. היה צריך לשפץ את הדירה החדשה. כדי לבצע את העסקה נאלצתי לקחת משכנתא בסכום מיליון ש"ח. התהליך לא היה קל. הבנק מתחיל לבדוק אותך לעומק ולרוחב. צריך להציג הכנסות מאוד גבוהות ולהראות אמינות. בשעה טובה העסק התקדם, הכל היה מסודר פחות או יותר. התכוונתי להעברת הדירה.

באחד הימים עשיתי קניות ברשת 'יש חסד' ושילמתי בצ'ק. בקופה ביקשו ממני מספר תעודת זהות לפני קבלת הצ'ק. למרות שהצ'ק לא היה שלי, אמרתי בלי לשים לב את מספר הזהות שלי. הקופאי הקליד את המספר ופניו נחמצו. "אתה מסורב", אי אפשר לקבל צ'קים ממך. "הוא רמז לי כי לא מדובר בסירוב הקשור לרשת אלא בעניין יותר רציני.

עליתי למנהל המרכול שבדק את הנושא. התברר שהוטל עלי סימון שלילי מטעם בנק ישראל. זה אומר שהסימון הזה ילווה אותי כ'אות קין' בכל אשר אפנה. פניתי לבדוק במה מדובר. התברר שמדובר בדו"ח חניה של עיריית-ירושלים שלא שולם מלפני שלוש שנים ועכשיו הם נזכרו להפעיל עלי עיקול חמור... הסימון הזה הולך ללוות אותי חמש שנים תמימות. כשהבנתי את המשמעות, חשתי שאני מאבד את שיווי משקלי. אף בנק בעולם לא יתן לי משכנתא במצב כזה. את הדירה שלי כבר מכרתי. אין לי שום דרך אחרת לשלם עבור הדירה החדשה. מדובר בביטול חוזה עם נזק של מאות אלפים, שלא לדבר על כך שנצטרך לוותר על החלום של הדירה החדשה,

וכל המאמצים של החודשים האחרונים היו לשווא ... התנחמתי בכך שלפחות אני מודע כעת למצב העגום. אילו לא הייתי מוסר עכשיו בטעות את מספר הזהות שלי הדבר היה מתגלה בשעת האמת של לקיחת המשכנתא ועוגמת הנפש היתה עוד יותר גדולה.

שקלתי בדעתי מה אני עומד לעשות כעת. לבסוף קיבלתי החלטה: בדרך הטבע המצב אבוד. החלטתי שאני פונה אך ורק למי שבאמת יכול לעזור- ריבנו של עולם. אני לא מעדכן את רעייתי, לא את היועץ משכנתאות, לא את המוכר ולא הקונה. אני פועל לבדי מול בורא עולם שרק הוא כל יכול. התפללתי מקירות לבי. כלפי חוץ המשכתי לנהל עניינים כרגיל. אחרי כל פעולה טכנית התפללתי. לפני כל צעד בירוקרטי פניתי לבורא עולם: "אנא אבי שבשמיים, עמוד על ימיני וסמכני! כל מה שאני מבקש הוא דירה המרחיבה את הדעת כדי לגדל בה את ילדי לתורה ולמעשים טובים".

יום אחד אני מקבל שיחת טלפון מהיועץ: "תבואו עכשיו לבנק, שניכם!" - "מה קרה?", שאלתי והיועץ ענה: "אתה מקבל משכנתא עכשיו". אני אסביר לך אחר כך. זה ממש דחוף. "אבל טרם הגיע הזמן..." - "משכנתא עכשיו". אמרתי שאני אישית יכול להגיע אבל רעייתי לא נמצאת באזור. "אל תדאג". מיהרתי לסניף הבנק במרכז ירושלים, שם כבר ציפה לי יועץ המשכנתאות ליד פקיד שעמד מוכן. הם נתנו לי חבילת ניירות בעובי מדריך טלפון והורו לי לחתום על כל הדפים. שאלתי "מה זה" והם אמרו לי: "זו המשכנתא, רוצים לסגור את זה היום"

חלק ניכר מהמסמכים שלי חסרו עדיין. כשניסיתי לשאול שאלות נוספות היועץ תקע את אצבעותיו בין צלעותיי לרמז לי שאשתוק. כשסיימתי לחתום על כל הדפים הצפופים, למעלה ולמטה וגם בצד ימין בראשי תיבות, היועץ הבהיר לי שהוא נוטל כרגע את המסמכים לביתו ובערב אבוא עם רעייתי כדי שתחתום גם היא ... בערב עשינו כדבריו אולם מיליון שקלים כבר היו מופקדים בחשבונאי! המשכנתא הועברה עוד לפני החתימות... עכשיו כבר יכולתי לשאול את היועץ לפשר החיפזון המוזר.

הוא הסביר לי שהיום הוא היום האחרון בחודש הלוועזי. לבנק היה חשוב מאד להגיע למספר מסויים של משכנתאות שבוצעו בחודש הזה. כדי למלא את האינטרס הזה נשכחו כל הנהלים נוספת BDI הקפדניים. לא הועברתי בדיקת למרות שכבר חלפו שלושה חודשים מתחילת התהליך. המשכנתא לא הועברה לביקורת לידי המחלקה האמונה על כך. פשוט קיבלתי משכנתא כמו מגמ"ח במאה שערים.

ברוך השם העסקה בוצעה על צד היותר טוב, ולי לא נותר אלא להודות למי שמנהל את הכל, בו חסיתי, אליו פניתי, ולא בושתי, הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו.

החולה שלא הייתה

הכל קרה כאשר בבית הגיס התקבלה הבשורה הקשה. אם הבית, שפנתה לבדיקות רפואיות בעקבות מיחושים עזים, התגלתה כחולה במחלה הקשה ל"ע. הרופאים טענו כי ריאותיה נגועות באופן חמור למדי. לאחר שנה התבררה העובדה כי המחלה החריפה. בעקבות הממצאים הרופא המטפל החליט כי המוצא האחרון הוא ניתוח מסובך ומסוכן, אולם זהו הסיכוי האחרון לדבריו להציל את חייה לדבריו.

לאחר בירור קצר עמדו בני המשפחה בפני התחבטות קשה: בימים ההם תחום הניתוחים טרם התפתח ועולם הרפואה לא היה מנוסה דיו בטיפולים מעין אלה. פה בארץ היו מספר רופאים מומחים שכבר ביצעו בהצלחה ניתוחים שכאלו, אבל היו שאמרו כי בחו"ל ישנם מומחים גדולים, בעלי ניסיון רב יותר ולא כדאי להסתכן בניתוח בארץ. אולם ביצוע הניתוח בחו"ל היה כרוך במעמסה כספית כבדה מנשוא.

האיש בשליחות גיסו נכנס לרבינו כדי לשאול האם לבצע את הניתוח כאן בארץ או בחו"ל. הרב נטל לידי את הפתקא וקרא: "דבורה לאה בת צירטל" הרי היא אינה חולה כלל! היא בריאה בהחלט ולא זקוקה לשום ניתוח!". האיש חש מבוכה בשל תשובת הרב. כאשר שב לביתו הוא התקשר לגיס וסיפר על תשובת הרב. הלה החליט כי הוא נוסע בעצמו לבני ברק לשאול שוב ו'להעמיד דברים על דיוקם'. למחרת היום הגיע לבית רבינו מלווה בגיסו שהיה אמש. הרבי הציץ בקוויטל ונענה: "אמרתי, ואומר שוב: 'דבורה לאה בת צירטל' אינה חולה כלל, ולא זקוקה לשום ניתוח! קחו אותה הביתה ואל תעשו עימה דבר".

הם הגיעו לבית הרפואה 'הדסה עין-כרם' בירושלים, שם התקבלו בחדרו של פרופ' ליפשיץ. פרופ' זה ליווה אותם מזה שנה תמימה והוא נחשב למומחה בעל שם עולמי בענף זה. כשהם נכנסו הרופא שאל: "מה החלטתם, כאן או בחו"ל?". הלה סיפר לפרופסור כי זה עתה היה בבית הרבי מנדבורנה והוא אמר להם בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים, כי היא בריאה ואינה זקוקה לשום ניתוח. פניו של הרופא הביעו זעם עמוק. "וכי רופא הוא, הרבי שלכם?! דעו לכם כי 'לא לעשות ניתוח', פירושו לגזור גזירת מוות. אם אתם שלמים עם החלטתכם, אזי שיערב לכם." עתה כבר היה האיש אובד עצות לגמרי.

בצר לו פנה לעסקני רפואה ושטח בפניהם את מצוקתו. הלה יעצו לו כי ילך להתייעץ עם רופא אחר, מומחה בתחומו. הם הפנו אותו אל ד"ר היימן מבית-הרפואה 'שערי צדק' בירושלים, מומחה נודע ריאות וכן היה ירא-שמיים ושומר תורה מצוות. ד"ר היימן שמע את השתלשלות הדברים, ופנה לערוך בדיקה רפואית מקיפה, בניסיון לאמוד את מצב הריאות. הבדיקה ארכה זמן ממושך, כאשר מרגע לרגע התגברו סימני הפליאה בפניו. הוא הציץ בניירות בהם מתוארת

המחלה על כל שלביה ובתוצאות הבדיקות שערך זה עתה. לאחר מכן פנה אליהם ואמר: "ראו, על פי הממצאים שבידי הריאות נקיות לחלוטין, אין בהן שום סרך.!"

תוך כדי דיבור, התקשר לבית-הרפואה הדסה, וביקש לשוחח עם פרופ' ליפשיץ בדחיפות. הוא ביקש להיפגש עמו מיידית בעניין חולה פלוגית, וזה הודיע כי הוא ממתין לבואם ברגע זה. הם פתחו בנסיעה מהירה לעבר הדסה. בהגיעם פתח ד"ר היימן ותיאר את מהות הבדיקה שערך ואת תוצאותיה וכי אין כל רמז למחלה על התוצאות לא עלו בקנה אחד עם העובדות הידועות זה מכבר. רופאים נוספים הוזעקו לחדר ועמדו פעורי פה לנוכח התוצאות. הפרופ' קרא בהתרגשות: "נס כזה לא ראיתי מעודי!".

בעקבות המאורע פרופ' ליפשיץ התקרב לדת ולאחר זמן מה נעשה לשומר תורה ומצוות ומדקדק בקלה כבחמורה. החולה שבה לביתה כאחד האדם, העמידה דורות ישרים מבורכים וזוכה לראות היום רוב נחת מצאצאיה, לאורך ימים ושנים טובות.

הישיבה בקבר רחל (עפ"י "עולמו של צדיק")

אחד המיוחדים שעמל וטרח להקמת ישיבה בקבר רחל משנת תש"ב עד תש"ח היה המקובל הצדיק רבי סלמן מוצפי. מכמה סיבות בחר במקום זה: מקום הלימוד יהיה רחוק מהעיר והבית, במקום שקט, כך יעסקו בתורה בהתמדה. וכן לעורר על ידי לימוד התורה זכות רחל, ובמיוחד לערוך אחר הלימוד תפילות ותחינות לעורר זכות על עם ישראל, את ההבטחה המפורסמת "בשבילך רחל אני מחזיר את ישראל למקומך". היתה זו ישיבת "בני ציון".

עם שקיעת החמה, היה בא רבי סלמן מוצפי עם ציבור תלמידיו, למעלה ממאה איש, זקנים וצעירים, בני תורה ואנשי עמל ישבו ולמדו בצוותא, היו עוסקים בספר הזוהר, כל קטע היה מפרש ומתבל בו דברי מוסר, הלכה ומדרשים ומאמרים הקשורים אליו. היה זה מראה נפלא לראות את הקהל הגדול הזה על כל גווניו.

הממונה על המקום, שמש קבר רחל, רבי שלמה פריימן היה משרת באהבה מיוחדת ובמסירות עצומה את באי קבר רחל, חיבב והעריץ את רבי סלמן מוצפי משום מעשה שהיה:

בנו יעקב, צעיר לימים היה גם הוא משתתף קבוע בשיעור. מדי פעם קם ממקומו ומגיש כוסות תה וקפה לתלמידי החכמים. בחצות לילה היה חוזר לבית ברגל. כיון שחשש מפורעים ערביים, היזק שכיח, נשא עימו אקדח, אותו הסתיר בחולצתו. באחד הימים פוצצו אנשי המחתרת את בנין הבולשת הבריטית בירושלים. הוכרז עוצר והחלו חיפושים ומעצרים. גם אל קבר רחל נכנסו חיילים אנגלים לחיפוש פתע. בה בשעה קם יעקב להכין שתיה לנאספים והנה פתע החליק האקדח מתוך חולצתו אל הקרקע לעיני החיילים... מיד נלקח למעצר. אביו, רבי שלמה פריימן החל בוכה

ומתחנן לפני רבינו: "בני היה פה שליח מצוה, גם למד תורה, גם שימש לומדי תורה, אנא בקשו רחמים לפני ה' שיחזיר לי את בני בריא ושלם, אם לא אנה אני בא..." (בזמן המנדט, נושא נשק ללא רשיון, עונשו יכל להגיע למוות בתליה!) רבי סלמן מוצפי הרגיש בעצמו אחריות מסויימת לגורל הנער הורה מיד על הפסקת הלימוד ופתחו כולם בתפילה בבכי וזעקה. נעמד על יד הקבר ואמר: "רחל אמנו, בנך היה משמש במקום הקדוש הזה אותך ועוסק בתורה. בשבילך עצרוהו, אבקש שתעוררי רחמים עליו ותביאי אותו לכאן." "והנה לאחר זמן מה שב הנער לקבר רחל בריא ושלם לתדהמת הנוכחים, כשהוא מספר: "לקחו אותי יחד עם קבוצת בחורים למעצר, לפתע הבטתי סביבי, הקבוצה התקדמה ומסביבי לא היה שום חייל, מיהרתי ושבתי אליכם".

כבוד המת

ברש"י: חסד שעושין עם המתים הוא חסד של אמת, שאינו מצפה לתשלום גמול. "רבי ישראל מאיר בויארסקי ז"ל, יליד ברנוביץ', נשאר גלמוד לאחר השואה. מרן הרב מפוניבז' זצ"ל, שהכירו, הזמינו להתגורר בפנימיית הישיבה ולאכול בישיבה. ר' ישראל מאיר היה שומר על מתים בבית החולים איכילוב בתל אביב. בדרך כלל היה שומר בלילות ולפעמים אף בשבתות היה שוהה שם במשך כל השבת. כך במשך שנים רבות עבד תמידין כסדרן, עד יום מותו.

בשנים האחרונות לחייו היה מספר לחבריו כי ליד בית החולים ישנם נערים הלועגים לו ומבזים אותו, והדבר מאד מציק וכואב לו. חבריו הציעו לו שיעזוב את עבודתו, אך ר' ישראל מאיר אמר שהדבר לא עולה כלל בדעתו, מאחר שיש בעבודה זו משום כבוד המתים, ועל כך אינו מוותר בשום אופן שבעולם, גם במחיר שימשיכו ללעוג ולהציק לו.

סיפר בעל המעשה: 'בשבת האחרונה לחייו ישבתי אתו במסיבת 'שלום זכר', הוא שוב סיפר לי שהשבוע הנערים הציקו ולעגו לו מאוד - מאוד, והוא כמעט ולא מסוגל להמשיך בעבודה הזו מחמת צערו הגדול. שוב אמרתי לו: 'ר' ישראל מאיר, תעזוב כבר העבודה הזו, התמסרת לתפקיד זה במשך עשרות שנים, ומותר לך כבר לעזוב! ' אבל ר' ישראל מאיר נשאר בשלו, באומרו: 'את העבודה הזו לא אעזוב בשום פנים ואופן, בשל מצוות כבוד המתים, למרות שיש לי צער וביזיונות מהנערים הללו'.

באותו שבוע ר' ישראל מאיר הלך לנוח, כדרכו, בצהריים, בחדרו בישיבה. תוך כדי שנתו עבר אירוע לב ושבק חיים. באותו ערב יצאה הלווייתו מחדרו שבישיבה, וכאן ראו את יד ה'. הייתה לו הלוויה גדולה מאוד! בהלווייתו השתתפו מאות רבות, בראשם תלמידי חכמים, רבנים וראשי ישיבות.

איך אירע הדבר? - באותו ערב מסר הרב שך זצ"ל שיחת מוסר בהיכל הישיבה, שיחה שהייתה נמסרת רק אחת לכמה חודשים. רבים וטובים הגיעו מכל רחבי הארץ כדי לשמוע את השיחה. בסיום השיחה הודיעו כי יש הלוויה בישיבה, וכך זכה ר' ישראל מאיר ללוויה מכובדת, כמו אחד מגדולי ישראל!

אנו, מכיריו, ומוקיריו ראינו בזה את הנהגת הבורא מידה כנגד מידה, כפי שהוא בחייו הקפיד על כבוד המתים במסירות נפש, כן זכה שיכבדו אותו במותו.

למה ר' נחום נפל מהסוס? (הרב יהודה שורפין)

רבי דובער שניאורי, הידוע בכינויו "האדמו"ר האמצעי", היה ידוע בנטייתו לשמחה. הייתה לו אפילו קבוצה של חסידים שהקימו מקהלה ("הקפלה"), וקבוצה נוספת שאומנה לבצע פעלולים על סוסים. באירועי שמחה מיוחדים, הוא היה מבקש משתי קבוצות החסידים לערוך מופע בפני הקהל, והוא עצמו היה עומד על המרפסת שלו וצופה בהם. אחד מרוכבי הסוסים היה לא אחר מאשר בנו של הרבי, רב נחום.

פעם אחת, ביום חול סתמי וללא סיבה נראית לעין, קרא הרבי לחברי שתי הקבוצות והורה להם לערוך מופע. זו הייתה בקשה חריגה ביותר, ובכל זאת, החסידים ערכו את מופעם בעוד הרבי עמד במקומו הרגיל וצפה בקפידה בהצגה. לפתע, נפל רב נחום, בנו של הרבי, מהסוס שעליו רכב. כשהודיעו לרבי שבנו נמצא בסכנה חמורה, תגובתו של הרבי הסתכמה במחווה ידנית קלה שסימנה להמשיך בחגיגה כאילו לא אירע דבר.

כעבור זמן מה ביקש הרבי להפסיק את המופע ונכנס למשרדו הפרטי.

במהרה הוזמן רופא לבדוק את רב נחום, והתברר שמצבו הרפואי פחות חמור ממה שחשבו בתחילה. הוא אמנם שבר את רגלו, אך לא יותר מזה.

לאחר מכן נשאל הרבי מדוע אמר לרוכבי הסוסים ולמקהלה להמשיך בהופעתם בעוד בנו האהוב שכב פצוע? הרבי השיב "מדוע אינכם שואלים אותי את השאלה המתבקשת יותר: למה בכלל ביקשתי מהרוכבים והמקהלה להופיע בסתם יום חול?" ואז הסביר הרבי: "היום היה אמור להיות יום קשה לבני. חזיתי שבבית הדין של מעלה הושמעה נגדו האשמה חמורה. הקטרוג היה גדול, וראיתי רק דרך אחת להינצל ממנו: על ידי שמחה, שהרי השמחה ממתקת את מידת הדין. משום כך קראתי למקהלה שתשיר, וביקשתי מהרוכבים לשמח את כולם בפעלוליהם.

"השמחה שהתעוררה בזכות ההופעה המתיקה את הגזרה החמורה שנגזרה על בני וצמצמה אותה לפגיעה ברגל בלבד. זו הסיבה שבגללה נפל מהסוס ורגלו נפגעה. ואולם, השמחה שהמשיכה למרות הנפילה, הקלה גם על הגזרה המצומצמת הזו. בעזרת ה', בקרוב מאוד הוא יבריא".

לפעמים צריך להזכיר את המובן מאליו: אין אנשים מושלמים. (הרב שניאור אשכנזי)

איך נמצא את בן הזוג המושלם?

הדרך לחופה רצופה בהתרחשויות בתוך הקרביים: פרפרים בבטן לצד דפיקות חרדה בלב. אם הפרפרים רוחשים כתוצאה מהסיכוי המרגש למצוא שותף אמת לחיים, דפיקות החרדה מעיקות ומטרידות עד כדי אובדן מנוחה: האם אנחנו באמת מתאימים זה לזה? האם אפשר לסמוך עליו? האם היא השותפה הטובה ביותר לחוות אתה את השנים הארוכות של החיים וביחד להזדקן?

אז קודם כל, מדובר בספקות לגיטימיים בהחלט. הם לא מעידים על תקל בקשר, על חוסר התאמה או על משהו 'לא בסדר'. הספק הוא אורח טבעי שרק מוכיח שאנו מודעים לגודל ההחלטה הגורלית והמשמעותית בחיינו. אם כשקונים נעליים מתלבטים שוב ושוב, ואם לפני הצטיידות ברכב מיד שנייה עורכים סקר שוק של חודשיים – ובכל זאת הספק ממשיך לקנן, זה לגיטימי לחשוש ולהתלבט לפני צעד משמעותי כמו חתונה.

הקושי להחליט נובע מכמה סיבות:

דבר ראשון, זו החלטה שהיא בעצם ויתור. ויתור על האפשרות לבחור אחרת. אנחנו חיים בתרבות שחותרת לטיפוח אישי. אנחנו משקיעים את כל התשומות שלנו כדי להשתפר, להתקדם, להגדיל סיכויים ולמקסם רווחים ותועלות, בכל תחומי החיים. ברגע שאנחנו בוחרים להתקבע ולמסד זוגיות עם מישהו, חסמנו לעצמנו את הדרך. אנחנו קושרים לעצמנו את הידיים, ומעכשיו נמנעת מאתנו האפשרות למצוא בעתיד פרטנר או פרטנרית טובים יותר. הבחירה הסופית נועלת אותנו ושומטת מידינו את הזכות לבחור, ובעידן הדינמי וההישגי של ימינו, שבו כל הזמן רק משדרגים ועוברים מסלולים, זאת הגבלה שמרתיעה אנשים מלסגור עניין.

שנית, ישנו הפער המוכר בין הרצוי למצוי. גברים ונשים מגיעים אל תקופת ההכרות הזוגית עם דימוי מסוים של 'מר מושלם', ה'מיועד' האידיאלי שמחכה לנו על סוס לבן. ומה לעשות,

המציאות לא תמיד מקבילה לרשימת החלומות שלנו. כך שמבלי שידעו בכלל, המועמד או המועמדת אמורים להגשים ציפיות שנבנו לאורך שנים בדמיוננו, ולא פעם אלו תנאים קשים עד בלתי אפשריים להשגה.

ושלישית, המודל התרבותי. המודל שהתפתח במערב לגבי מציאת בן זוג קובע שעלינו להינשא לאדם שאנו אוהבים, כלומר, זה שמעורר בנו ריגושים ורגשות עזים. אבל כאן נמצא העוקץ: לא תמיד אמוציות סוערות כאלו מופיעות בשלבים הראשונים של הקשר, ולמען האמת, אלו שכן פועמות עלולות להתגלות כמסך עשן ומצג לא מדויק של הקשר. והנה אנחנו שואלים את עצמנו: האם אנחנו באמת מוכנים להתחיל חיים עם מישהו? האם מה שיש בינינו מספיק כדי לקשור את גורלנו זה בזה? האם ההחלטה שלנו נכונה?

לא טוב להיות בודדים

נתחיל בחובה לבחור ולהיבחר: להבדיל מהרגע הזה מאחורי הפרגוד, מול הקלפי הכחולה, בחיים האמתיים אי אפשר להימנע, פתק לבן הוא לא אופציה. חתונה היא לא רשות, היא חובה. הדרישה הראשונה אותה מציב הא-לוקים בפני האדם היא (בראשית, א, כח): "פרו ורבו ומלאו את הארץ וכבשוה". אנו מצווים להתמסר להקמת משפחה, להתחתן ולתרום את החלק שלנו לשרשרת הדורות של האנושות בכלל ועם ישראל בפרט. מצד שני, זו חובה שהיא גם זכות נהדרת. אם נעייין בסיפור בריאת העולם בספר בראשית, נגלה כי לסיטואציה אחת ויחידה בכל הבריאה הענקית א-לוקים נותן ציון שלילי, "לא טוב" – "לא טוב היות האדם לבדו" (בראשית, ב, יח). האדם לא נועד לחיות לבדו, והבדידות אינה מצב מומלץ. חז"ל המשילו (תלמוד בבלי, קידושין, ב) את החיפוש אחרי החצי השני שלנו לאיתור חפץ יקר ערך שאבד לנו. מי שחי לבד – לא חסר לו רק ה'אחר' שלו, חסר לו משהו ב'עצמי' שלו. תמיד, בסופו של דבר, האמת היא ש"טובים השניים מן האחד" (קהלת, ד, ט). זו הנחת היסוד של בניית הקן הזוגי. כשאני לבד, אני לא שלם.

זוגיות היא שותפות לחיים

כעת נתקדם שלב נוסף ונברר: מה חשוב לנו לקבל מהמועמד או המועמדת לחיים? כל בחירה בחיים מתחילה בהגדרת הצורך הספציפי שאותו אנחנו רוצים להשיג מהמוצר המבוקש. זה נכון ברכישת פריג'ידר ובבחירת תחום לימודים באוניברסיטה, וזה נכון בדיוק אותו דבר בזוגיות. השלב הראשון בתהליך קבלת ההחלטות הוא לברר עם עצמנו, מה אנחנו מצפים להשיג, מה אנחנו מבקשים.

התשובה הנכונה היא: בן או בת זוג נועדו להיות שותפים אמתיים לחיים. החצי השני שלי הוא האדם שאתו נבקיע את גבולות האגו ונהפוך להיות נשמה אחת. הוא האיש, היא האישה, שלצדו או לצדה נבלה עוד שבעה עשורי חיים; אותו נברך ב"לילה טוב", אתו נקום בבוקר, ובמחשבות כאלו ואחרות עליו נבלה יום ועוד יום. היא תהיה זו שתפתח את הדלת כשנשוב מהעבודה ביום מאושר, והיא זו שתצטרך לתמוך בנו רגשית כשנחזור מושפלים ומובסים, אחרי שהבוס יקרא לנו לשיחת פיטורין.

פחֶלְקו חֶזוֹן, לא רק בית

אז איך מוצאים שותף לחיים?

כדי ליצור בסיס נכון להתמזגות והתאחדות עמוקה שיעניקו לנו נישואים מאושרים, נדרשים שני מרכיבים חיוניים. איתם, הזוגיות תתרומם לגבהים; ובלעדיהם, האכזבה תמתין לנו מעבר לפינה והכישלון כבר יהיה רשום על הקיר.

המרכיב הראשון הוא שותפות רגשית, יכולת הבנה הדדית המאפשרת לכל אחד מהשניים להיות מודע לרגשות של בן או בת הזוג, להאזין לרגשותיו בלי מגננות וחומות, לגלות אמפתיה כלפיהם ולהיות מוכן לשנות תכניות בגלל הצרכים שלו או שלה. בקיצור, זו הנכונות והמסוגלות להיות שם בשבילו או בשבילה, כשהם יהיו ממש זקוקים לכך.

המרכיב השני הוא ערכים משותפים. בני זוג עומדים מעתה והלאה לחיות את החיים במשותף. זה כבר לא לחוד, זה ביחד. מעכשיו הם 'בראש אחד'; הם צריכים לקבל את כל ההחלטות ולעשות את כל הבחירות שלהם יחד – החל מהחלטות פעוטות כמו איזו להקה תרקיד את החברים בחתונה ומה יהיה צבע האריחים באמבטיה, ועד להחלטות מכריעות כמו אופי החיים בבית, טיב הערכים שילוו אותנו לתמיד וסוג החינוך שיקבלו הילדים. למעשה, את כלל הערכים המשותפים אפשר לנסח בחזון משותף: מטרה ותכלית נעלית המרחפת מעל החיים, אליה נשאף תמיד יחד, שנינו. בהיעדר חזון משותף, החיים עלולים להפוך לגיהנום של קרבות ואווירה רעילה בבית מוויכוחים שלא נגמרים. בקיצור, אל פחֶלְקו רק חדר משותף וחוויות; תחלקו חזון וערכים.

כאן גרים בכיף, ממש בכיף

אלו הן אבני הבניין של התא המשפחתי שאנחנו ניגשים להקים. באופן מעט מפתיע, לא דיברנו בכלל על הקריטריונים שאנחנו נוטים בדרך כלל להעמיד בראש הרשימה כמו מראה חיצוני, רמת השכלה, מעמד כלכלי ומוצא משפחתי.

מקרי? ממש לא. כי בחיים האמתיים, הדבר החשוב הוא איזה בנאדם הוא, ולא כמה כסף שוכב בחשבון הבנק שלו; מי הוא ולא מה הוא עושה. כך שאדם בוגר אמור לבחון מחדש את הרשימה האוטופית שכתובה לו בראש, לעבור על כל אחד מהסעיפים שלה, ולשאול: עד כמה זה באמת חשוב? על מה אפשר להתפשר?

אז אם בתהליך הבחירה בכן הזוג מכרסמים בנו ספקות, תהיות ולבטים; אם אנחנו דואגים ומפחדים לסגור עניין, כי ברור לנו שלא מתחתנים עד שאוהבים – חשוב לפרק את השגיאה הזו. התפיסה היהודית גורסת שהאהבה נכנסת בכל מקום שאליו נותנים לה להיכנס. האהבה לא מופיעה ב'בום', ממבט ראשון; היא צומחת ומטפסת בתוך מערכת זוגית שיש בה שותפות רגשית והתמסרות הדדית. לכן, האהבה לא חייבת לבעור לפני החתונה. מה שכן חשוב הוא שניצור את המצע האמתי עליה היא תוכל להיבנות ולצמוח במשך הזמן ובצורה ממושכת.

במערכת זוגית שנשענת על פתיחות רגשית הדדית וחזון ערכי משותף, האהבה תהיה אורחת רצויה, וכאן יגורו בכיף בני זוג שחולקים הרבה מעבר לדירת ארבעה חדרים ושלושה ילדים.

בסוף צריך להתפלל

נכון, אין נוסחה מתמטית לקביעת התאמה זוגית, אבל המתכון לזוגיות טובה יכול להצליח אם בבחירת בן הזוג נשים דגש על הנושאים הבאים:

נוחות רגשית – נסו לחפש בני זוג שמסוגלים להתכוונן אליכם רגשית ולהעניק לכם תחושת ביטחון ושלווה. כאלו שאתם מרגישים במחיצתם פתיחות, זרימה והרגשה נוחה לגמרי עם עצמכם. הם אינם מלחיצים אתכם או מעמידים אתכם תחת עין שיפוטית וביקורתית, הם לא משדרים עליונות ושאיפה לשנות אתכם במסגרת החיים איתם. להיפך, אחרי מפגש עם בן זוג כזה, אתם חשים טובים ואהובים יותר ממה שהייתם לפניו.

סט של ערכים – חפשו מישור שהמחויבות הבסיסית שלו היא לערכים נעלים אותם תוכלו להעריך. בכל הנוגע לחבילת הערכים והחזון שמלווה את חייכם, אל תסמכו על כך שבן או בת הזוג ישתנו אחרי החתונה. הוא או היא אמורים לעמוד מראש בסטנדרטים הערכיים והרוחניים שהצבתם.

ולבסוף, עוד סוד, קטן אבל חשוב מאד: בניית קשר זוגי היא באמת החלטה גדולה, ענקית. יודעים מה? החלטה גדולה מכדי להניח אותה רק על הכתפיים של שנינו. לכן, בכל שלב בדרך לחופה עלינו לצרף תפילה ליושב במרומים כי נזכה לסייעתא דשמיא להצליח להעמיד את הבית על יסודות איתנים ואוהבים, כאלו שיבטיחו "בניין עדי עד".

תכל'ס: בחירת בן זוג היא צעד מלא רגש, אך חשוב לבחון אותו גם בעיניים הגיוניות. עלינו לוודא כי השותף המיועד לחיים מעצים את הנוחות הרגשית שלנו, והתברך בתכונות וערכים ראויים להקים על בסיסם חיים משותפים לאורך ימים.

השראה: גבירה נוכרייה שאלה את אחד מחכמי התלמוד: "א-לוקים ברא את העולם בשישה ימים. מה הוא עושה מאז ועד עכשיו?". אמר לה: "יושב ומזווג זיווגים, בתו של פלוני – לפלוני". התפלאה האישה: "זה עיסוקו של הא-לוקים?! הרי אני יכולה לזווג זיווגים בשעה קלה!". אמר לה החכם: "אולי בעיניך זה נראה קל, אבל לפניו הדבר קשה כקריעת ים סוף".

החליטה הגבירה לבחון את העניין. נטלה אלף עבדים ואלף שפחות מפמלייתה, העמידה אותם בשתי שורות מקבילות, ובאופן רנדומלי ומונחה אינטואיציה החלה לשדך ביניהם: "פלוני יישא פלונית ופלונית תינשא לפלוני".

למחרת באו אליה הזוגות הטריים, זה ראשו פצוע, זו עינה שמוטה וזה רגלו שבורה. אחד אומר: "איני רוצה בה", ואחרת אומרת: "איני רוצה בו". שלחה הגבירה וקראה לאותו חכם. "אמת היא תורתכם", הודתה. "רק הא-לוקים מסוגל לחולל פלא כזה..."

מה אתה רואה

מאיש נדיב ורחב לב הפך האיש לקמצן שלא מסוגל לתת פרוטה. איש לא הבין מה קרה. הוא השקיע בעסק קטן והצליח יפה, הוא השקיע עוד והפך למיליונר. הוא עזב את הכפר, ועבר לגור בעיר הגדולה. הוא רכש את הקומה החמישית השישית השביעית והשמינית במגדלי העיר, שיפץ אותם והפך אותם ליחידת מגורים מפוארת. בפתח המגדל התחנן איש פשוט בפני השוער הקשוח: 'בבקשה תן לי לעלות, תגיד לו שיעקב מהכפר רוצה אותו, הוא תמיד היה עוזר לי, הוא בטח ישמח שבאתי'. 'בעל הבית אומר שהוא עסוק!' אמר השוער, 'ואל תחזור לפה שוב'.

'הסבא הגיע לבקר!' הודיע השוער במערכת הכריזה, והאיש מיהר לרדת למטה להקביל את פניו של הסבא הקשיש. 'מה מביא אותך לכאן, סבא?' השתומם האיש. 'לראות אותך' אמר סבא, 'זו גם סיבה טובה, לא?!'. סבא נכנס אל הטרקלין הגדול, פסע לאיטו נשען על המקל, ואז נעצר

מול החלון הפנורמי, החלון שמשקיף מלמעלה וצופה על הפארק הסמוך. מה אתה רואה, בני?'
 שאל פתאום סבא. - 'את הנוף! רואים מכאן את הנוף הכי יפה בסביבה. הבית ממוקם במקום
 מיוחד במינו!'. - 'מה עוד אתה רואה? תתמקד בפרטים, בני!'. 'אנשים מטיילים, ילדים משחקים
 סבא זו מן החלון, ופנה אל הקיר הסמוך שהיה מכוסה במראות גדולות מקצה לקצה, 'ועכשיו, מה
 אתה רואה, בני?'. - 'את עצמי אני רואה, סבא!' 'אתה יודע אולי מה ההבדל בין שתי הזכוכיות?
 החלון עשוי זכוכית, והמראה עשויה זכוכית, מדוע בחלון ראית אנשים אחרים, ואילו במראה
 ראית את עצמך בלבד?' סבא ענה בעצמו: הזכוכית שבחלון שקופה, ואילו הזכוכית שבמראה
 מצופה בכסף. ציפוי הכסף גורם לכך שתוכל לראות רק את עצמך ולא את הזולת. זו היא הסיבה
 שמאז שהפכת לאיש עשיר, מאז שציפו אותך בכסף, סגרת את דלת ביתך בפני הזולת, שוב אינך
 רואה אלא את עצמך.